

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 517/2011-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. novembra 2011 prerokoval sťažnosť Ing. L. K., T., zastúpeného advokátkou JUDr. E. L., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8 Co 107/2010 z 27. júna 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. L. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. októbra 2011 doručená sťažnosť Ing. L. K. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, práva na spravodlivé

súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Co 107/2010 z 27. júna 2011 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že Okresný súd Poprad (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 17 C/141/2008-198 z 10. marca 2010 zamietol sťažovateľov návrh proti žalovanému (Z.) vo veci určenia vlastníckeho práva k rozostavanému bytu a zaviazal ho zaplatiť žalovanému trovy konania v sume 2 366,94 €. Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení sťažnosti sťažovateľ v podstatnom uviedol:

„Hoci ustálenú judikatúru a v nej obsiahnutú interpretáciu treba považovať za zákon v materiálnom zmysle a za súčasť príslušnej právnej normy, krajský súd túto premisu vôbec nerešpektoval, keď v rozsudku

- nielenže ignoroval závery judikátu pod č. R 10/1990 Zb. súdnych rozhodnutí a stanovísk, k oprávnenosti čo aj len jedného z bezpodielových spoluvlastníkov samostatne podať žalobu o ochranu vlastníckeho práva /tu vydanie či vypratanie veci, ktorá je v BSM/, medzi ktoré sa zahŕňa aj určovacia žaloba, pretože nejde o použitie § 145 OZ, lebo podanie žaloby nie je právnym úkonom v zmysle § 34n OZ, ale procesným úkonom na začatie súdneho konania, ale

- sa týmto rozhodnutím ani nezaoberal, keď naň v odôvodnení rozhodnutia vôbec nereagoval,

takže ide o nepreskúmateľnosť rozsudku pre nedostatok odôvodnenia.“

Podľa sťažovateľa mal krajský súd svojvoľne interpretovať § 143 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) vo vzťahu k možnosti nadobudnutia vlastníctva k nehnuteľnosti jedným z manželov za trvania manželstva poukazujúc pritom na judikatúru všeobecných súdov (R 39/1974), ako aj na judikatúru Ústavného súdu Českej republiky (N 48/5 Sbírkky nálezů a

usnesení ÚS ČR). Sťažovateľ ďalej uviedol: „Prísnosť a tzv. procesná nekompromisnosť krajského súdu sa prejavila aj v nespravodlivosti konania ako celku, keď sa odmietol dôsledne a spravodlivo zaoberať námietkami sťažovateľa, vedomý si zrejme toho, že jeho rozhodnutie nemôže byť riadnou inštančnou cestou /vrátane dovolania, lebo ho nepripustil/ preskúmané.

Je celkom nevyhnutné, aby rozhodnutia všeobecných súdov nielen zodpovedali zákonu v merite veci a boli vydávané za plného rešpektu k procesným normám, ale aby tiež odôvodnenie rozhodnutia vo vzťahu k zmienenému účelu súdneho konania, zodpovedali kritériám vyplývajúcim z § 157 ods. 2 OSP, lebo len vecne správne /zákonu celkom zodpovedajúce/ a náležité, t. j. zákonom požadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie, napĺňajú ústavné kritériá vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Porušením sťažovateľovho práva na zákonný a spravodlivý proces došlo aj k porušeniu jeho /spolu/ vlastníckych práv k hmotnému majetku - postavenému bytu - ktorý nemôže užívať, disponovať s ním ap., teda k porušeniu majetkových práv, garantovaných čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 ods. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru.“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo Ing. L. K., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ako aj na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1, 4 ústavy a čl. 1 ods. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru, rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 27.6.2011, sp. zn. 8 Co 107/2010, bolo porušené.

2. Označený rozsudok krajského súdu sa zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Prešove je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 295,94 EUR... na účet JUDr. E. L., v lehote do 1 mesiaca.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovení § 20, § 50 a § 53 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05). Ústavný súd tiež nie je ani orgánom oprávneným zjednocovať právne názory všeobecných súdov (I. ÚS 199/07, II. ÚS 273/08, IV. ÚS 331/09); v konkrétnych prípadoch posudzuje ústavný súd len ich ústavnú akceptovateľnosť (III. ÚS 313/2010).

1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd poznamenáva, že prípadné porušenie práva na súdnu ochranu podľa siedmeho oddielu druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy) a jeho porovnateľného práva

na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru je potrebné posudzovať spoločne a niet medzi nimi zásadných odlišností.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súd. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prejednanie veci [rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 21. februára 1975, séria A, č. 18, s. 18, § 36]. Právo na spravodlivé prejednanie veci zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08).

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s

uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Judikatúra EŠLP nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (Georgidias c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Potreba náležite odôvodniť súdne rozhodnutie je daná tiež vo verejnom záujme, pretože je jednou zo záruk toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny, neprehľadný a že rozhodovanie súdu je kontrolovateľné.

Ústavnosť konania pred orgánom verejnej moci (vrátane súdov) predpokladá, že orgán verejnej moci koná zásadne nestranne, nezávisle a s využitím všetkých zákonom vytvorených prostriedkov na dosiahnutie účelu takýchto procesných postupov. Ústavný súd v tomto smere osobitne pripomína objektivitu takéhoto postupu orgánu verejnej moci. Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa, ako aj ničím nepodložená možnosť úvahy orgánu verejnej moci bez akýchkoľvek objektívnych limitov, ktoré sú vymedzené zákonnými spôsobmi zisťovania skutkového základu, prijať rozhodnutie (II. ÚS 143/02, III. ÚS 60/04, obdobne aj II. ÚS 9/00, III. ÚS 199/08).

Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom je možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento

natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Podstatou sťažovateľových námietok je jeho nesúhlas s právnymi závermi krajského súdu, ktorý podľa neho svojvoľne aplikoval § 143 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k nadobúdaniu nehnuteľností jedným z manželov za trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov nezohľadniac pri rozhodovaní ním označenú ustálenú judikatúru všeobecných súdov. Sťažovateľ rovnako napáda nedôslednosť krajského súdu pri vysporiadaní sa s jeho námietkami formulovanými v odvolaní a nedostatočnosť odôvodnenia namietaného rozhodnutia.

Krajský súd svojím rozsudkom sp. zn. 8 Co 107/2010 z 27. júna 2011 potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. 17 C 141/2008-198 z 10. marca 2003 ako vecne správny. V záverečnej časti svojho rozsudku sa krajský súd s poukazom na znenie § 219 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) stotožnil s odôvodnením rozsudku okresného súdu a v podstatnom uviedol:

„Z obsahu spisu vyplýva, že rozhodujúcou otázkou pri posudzovaní opodstatnenosti žaloby bola v danej veci otázka vecnej legitímácie, konkrétne aktívnej legitímácie navrhovateľa. Vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania (navrhovateľ) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitimovaný) a účastník na opačnej procesnej strane (odporca) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitimovaný).

Ak navrhovateľ v podanej žalobe žiada určiť, že on sám je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide, treba súhlasiť so záverom súdu prvého stupňa vysloveným v odôvodnení rozhodnutia, že bolo jeho povinnosťou uvedenú skutočnosť preukázať. Naopak, z vykonaného dokazovania mal súd za jednoznačne preukázané, že navrhovateľ sám nebol účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého by vyvodzoval uplatnený nárok.

Za tohto stavu sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje so súdom prvého stupňa v tom smere, že navrhovateľ nepreukázal vecnú legitimitáciu na podaní žaloby, a preto bolo dôvodné žalobu zamietnuť.

Z uvedených dôvodov v súlade s ust. § 219 ods. 1 O. s. p. napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.“

V zmysle svojej doterajšej judikatúry (mutatis mutandis II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09) ústavný súd v nadväznosti na § 219 ods. 2 OSP zdôrazňuje, že odôvodnenie rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

Okresný súd odôvodnil svoje právne závery vo svojom rozsudku takýmito úvahami:

„V konaní sa navrhovateľ domáhal určenia, že je výlučným vlastníkom novovytvoreného rozostavaného bytu č. 4 - D v k. ú. Š. a spoluvlastníkom spoločných častí a zariadení bytového domu... a spoluvlastníkom priľahlého pozemku.

Vykonaným dokazovaním najmä z vyjadrenia samotného navrhovateľ mal súd preukázané, že ak navrhovateľ tvrdil, že z finančných prostriedkov nadobudnutých za trvania manželstva s Ing. A. K. originálnym spôsobom došlo k vytvoreniu novej veci - bytu, na strane navrhovateľa ide o nedostatok vecnej legitimitácie na podanej určovacej žalobe. Otázkou vecnej legitimitácie sa súd zaoberal po preukázaní naliehavého právneho záujmu na podanej určovacej žalobe pred posúdením merita sporu. Je jednoznačné, že navrhovateľ sám nebol účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého by vyvodzoval uplatnený nárok. Ak navrhovateľ uvádza, že k výstavbe bytu došlo za trvania jeho manželstva s Ing. A. K., v zmysle § 143 ods. 1 Občianskeho zákonníka ide o spoločné právo manželov domáhať sa, že vec nadobudnutá manželmi za trvania manželstva patrí do ich bezpodielového spoluvlastníctva. Nebolo preukázané, že by finančné prostriedky, ktoré boli použité na výstavbu bytu boli získané dedením, darom alebo iným spôsobom vylučujúcim vznik bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Medzi manželmi nebola uzavretá dohoda o zúžení zákonom určeného rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva manželov podľa § 143 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na posúdení aktívnej legitimitácie nič nemezí skutočnosť, že

členom Z. bol iba jeden z manželov - navrhovateľ, a že platby v prospech Z. realizoval fakticky navrhovateľ.

V prospech oboch manželov svedčí právo domáhať sa určenia vlastníckeho práva k bytu s príslušenstvom. V danom prípade bolo povinnosťou navrhovateľa preukázať, že výlučne on sám je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého je vyvodzovaný žalobou uplatnený nárok. Navrhovateľ v konaní nepreukázal vecnú legitimáciu na podaní žaloby, súd preto bez posúdenia merita veci žalobu zamietol.

Ak v konaní navrhovateľ poukazoval na nadobudnutie vlastníckeho práva k bytu originálnym spôsobom vytvorením veci, z vykonaného dokazovania je zrejmé, že navrhovateľ nebol stavebníkom bytu, ale stavebníkom bytu bol odporcu. Súd právny záver opiera o vydané stavebné povolenie pre odporcu, Stanovy odporcu, z ktorých vyplýva predmet činnosti združenia okrem iných zabezpečenie v plnom rozsahu realizácie výstavby šiestich nových bytových jednotiek. Z listinných dôkazov predložených právnym zástupcom navrhovateľa, listu Ing. B. z 14. 5. 2005, uznesenia členov Spoločenstva vlastníkov bytov... z 9. 12. 2000, ani z príkaznej zmluvy z 25. 6. 2002 nevyplýva, žeby stavebníkom bytu boli jednotliví členovia združenia, medzi nimi navrhovateľ. Pre nedostatok vecnej legitimácie navrhovateľa a právnu kvalifikáciu uplatneného nároku (navrhovateľ uvádzal právnu skutočnosť pre nadobudnutie vlastníckeho práva - vytvorenie veci), súd sa v konaní nezaoberal platnosťou právnych úkonov zmluvy č. 4 D/P-N-2004 o prevode vlastníctva bytu vzniknutého nadstavbou v nadstavbe domu z 12. 9. 2004, ktorej platnosť namietal právny zástupca odporcu a zmluvy o nadstavbe bytového domu z 22. 3. 2007, ktorej platnosť namietal právny zástupca navrhovateľa. “

Ústavný súd nepovažuje názor sťažovateľa o tom, že krajský súd svojvoľne interpretoval a aplikoval § 143 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k nadobudaniu nehnuteľnosti, za opodstatnený. Podľa uvedeného ustanovenia je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov okrem vymenovaných výnimiek všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva. Pokiaľ sa sťažovateľ domáhal určenia výlučného vlastníckeho práva k bytu, hoci všeobecné súdy na základe vykonaného dokazovania dospeli k záveru, že predmetný byt bol postavený z finančných prostriedkov nadobudnutých sťažovateľom a jeho manželkou za trvania manželstva, potom

je ústavne udržateľný aj právny názor krajského súdu o tom, že účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého by bolo možné sťažovateľom uplatnený nárok vyvodzovať, nebol iba sám sťažovateľ.

Z namietaného rozsudku krajského súdu dostatočne zrozumiteľne vyplýva, že podstatným dôvodom zamietnutia sťažovateľovho návrhu nebola okolnosť, že určovací návrh podal sťažovateľ sám, ale predovšetkým to, že v napadnutom súdnom konaní žiadal o určenie bytu do svojho výlučného vlastníctva. Práve v tom spočíva nedostatok vecnej legitímácie na strane sťažovateľa. Krajský súd vo svojom odôvodnení výstižne definoval pojem vecnej legitímácie a vysvetlil, v čom spočíva jej nedostatok v predloženej príhode.

Na právnych záveroch vyslovených vo veci nemôže nič zmeniť ani sťažovateľom označená judikatúra všeobecných súdov (napr. R 10/1990, R 39/1974), pretože táto na podstatu právneho posúdenia vykonaného vo veci všeobecnými súdmi nedopadá. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 3 Cz 61/88 z 30. septembra 1988 (publikovanom pod R 10/1990) je totiž každý z bezpodielových spoluvlastníkov samostatne oprávnený na podanie žaloby o vydanie neoprávnene zadržovanej veci z bezpodielového spoluvlastníctva. Z uvedeného judikátu však nevyplýva právo jedného z (prípadne aj bývalých) manželov úspešne sa domáhať určenia výlučného vlastníctva k veci, ktorá bola nadobudnutá z finančných prostriedkov nadobudnutých za trvania manželstva. Obdobne ani právne vety vyplývajúce z rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 4 Cz 29/73 z 15. júna 1973 (publikované pod R 39/1974) nie sú v sťažovateľovom prípade použiteľné, pretože ich podstatou bolo definovanie podmienok platnosti zmluvy o prevode nehnuteľností v prípade, ak sú na strane kupujúcich manželia, pričom podľa obsahu tohto rozhodnutia sa pre platnosť takejto zmluvy vyžadoval podpis obidvoch manželov. Napokon vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia nespochybňuje ani obsah nálezu Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 219/95 z 12. júna 1996 (N48/5 SbNU) dotýkajúci sa aplikácie § 143 Občianskeho zákonníka, z ktorého len vyplýva pravidlo, že pokiaľ sa oprávnený držiteľ stane vydržiteľom veci, tá sa stane tiež súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Podľa názoru ústavného súdu nemožno považovať napádaný postup a rozhodnutie krajského súdu vo veci za rozporný s princípom predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, pretože vzhľadom na rozdielnosť sťažovateľovho prípadu s ním porovnávanou judikatúrou sú právne závery krajského súdu, ku ktorým v sťažovateľovej veci dospel, objektívne a rozumne odôvodnené.

Pokiaľ ide o námietku nedostatočného odôvodnenia rozsudku krajského súdu, ústavný súd vychádzajúc zo svojej ustálenej judikatúry uvádza, že rozhodnutie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu, postačuje na záver o tom, že základné právo účastníka konania na spravodlivý proces bolo plne realizované. Osobitná odpoveď súdu sa vyžaduje len na kľúčové argumenty formulované účastníkom konania. Právne úvahy opísané v rozsudku krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu dávajú odpoveď na relevantnú právnu otázku, ktorá spočívala v posúdení vecnej legitímácie sťažovateľa, a ústavný súd preto považuje napadnutý rozsudok za udržateľný.

Vo vzťahu k uvedenému ústavný súd zdôrazňuje, že jeho úlohou pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je posudzovanie právnej perfektnosti namietaného rozhodnutia všeobecného súdu z hľadiska formálnych požiadaviek vyplývajúcich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a z týchto aspektov jeho „vylepšovanie“ (IV. ÚS 325/08), ale posúdenie jeho ústavnej akceptovateľnosti a udržateľnosti. Skutočnosť, že sa sťažovateľ s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. V konečnom dôsledku ústavný súd ani nie je opravným súdom právnych názorov všeobecných súdov. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou.

Ústavný súd nezistil existenciu okolností nasvedčujúcich tomu, že by namietaný rozsudok krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľný alebo zjavne neodôvodnený, resp. za taký, ktorý by popieral zmysel práva na súdnu ochranu, pretože sudy v posudzovanej veci použili relevantné právne normy a vyložili ich ústavne konformným spôsobom. Obsah napadnutého rozsudku krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu preto nesignalizuje porušenie označeného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a vo vzťahu k nim vedie ústavný súd k záveru o zjavnej neopodstatnenosti podanej sťažnosti.

2. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu

Sťažovateľ tiež namietal porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu tvrdiac, že jeho novopostavený byt nemôže užívať ani ním disponovať.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy má každý právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých má rovnaký zákonný obsah a ochranu...

Podľa čl. 20 ods. 4 ústavy vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

Podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Pokiaľ ide o namietané porušenie označených práv, ústavný súd považuje predovšetkým za potrebné upriamiť pozornosť na svoju stabilizovanú judikatúru, súčasťou

ktorej je aj právny názor, podľa ktorého všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplynie z toho, že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavnoprocené princípy postupu vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 dohovoru. Keďže ústavný súd nezistil porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo dôjsť ani k porušeniu sťažovateľom označeného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu. V opačnom prípade by sa ústavný súd stal opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy (obdobne napr. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08, IV. ÚS 82/09, III. ÚS 103/2010).

Ako už bolo uvedené v súvislosti s namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivý proces, podľa ústavného súdu v sťažovateľovej veci nedošlo k svojoľnej aplikácii § 143 Občianskeho zákonníka a vzhľadom na ústavne udržateľné právne posúdenie otázky o nedostatku vecnej legitímácie sťažovateľa požadovať určenie bytu do výlučného vlastníctva nemožno v súvislosti s napadnutým rozhodnutím dôvodiť ani existenciu takej príčinnej súvislosti medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a základným právom vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, prípadne právom na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ktorá by zakladala možnosť vyslovenia ich porušenia po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Sťažnosť je preto aj v tomto rozsahu zjavne neopodstatnená podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde a ústavný súd ju z toho dôvodu pri jej predbežnom prerokovaní odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. novembra 2011